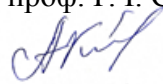

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри
проф. Г. І. Слозанська

 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>01 Педагогіка/Освіта</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>016 Спеціальна освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Логопедія</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психологічна діагностика» для студентів освітньої програми «Логопедія» спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Розробник:

Слозанська Ганна Іванівна - доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Козак Марія Михайлівна – асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти.
Протокол № 1 від “09” вересня 2023 року.

Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Ганна СЛОЗАНСЬКА

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Логопедія
2	Спеціальність	016 Спеціальна освіта
3	Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
4	Ступінь вищої освіти	Бакалавр
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	1
8	Семестр	2
9	Кількість змістових модулів	2
10	Форма підсумкового контролю	Екзамен
11	ІНДЗ	науково-психологічне дослідження
12	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4 кредити
13	Загальна кількість годин	120
14	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 48, заочна форма – 24
15	Лекції (год.)	Денна форма – 16, заочна форма – 8
16	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 16, заочна форма – 8
17	Практичні заняття (год.)	Денна форма – 16, заочна форма – 8

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 40% до 60%
- для заочної форми навчання – 20% до 80%

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологічна діагностика» є формування у студентів системи психодіагностичних понять, з яких складається спеціальна психолого-педагогічна діагностика; вивчення закономірностей індивідуальних різниць; діагностування порушень розвитку дитини, які є причинами виникнення загальних труднощів у навчанні, спілкуванні, соціалізації тощо; розкрити шляхи подолання неуспішності дітей різного віку з нормотиповим розвитком та особливими освітніми потребами; ознайомлення з принципами й методами діагностичної роботи спеціального педагога, логопеда.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологічна діагностика» є:

- ознайомлення студентів з психолого-педагогічною діагностичною роботою, спрямовану на виявлення дітей з порушеннями у розвитку;
- вироблення здатності доцільно обирати необхідний варіант діагностичної методики;
- набуття студентами навичок реалізації психодіагностичних методик з вивчення стану психічних процесів з урахуванням особливостей дітей кожної категорії;
- ознайомлення з набором сучасних методик діагностики, що використовуються в умовах ІРЦ;
- ознайомлення з правилами структуризації та організації процесів навчання та виховання у спеціальному закладі для дітей з порушеннями мовлення;
- обґрунтування застосування комплексного підходу в роботі з дітьми з ООП, реалізовувати мультисекторний підхід до супроводу дітей;
- вироблення навички складання індивідуальної психокорекційної програми як необхідної складової навчально-корекційного процесу;
- використання студентами теоретичних основ спеціальної психології та дефектології в організації корекційного процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни мають сформуватися у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність працювати в команді

СК 3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний логопедичний, корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

СК 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК 9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження

СК 15. Здатність чітко та аргументовано висловлювати власні професійні переконання, враховуючи особливості аудиторії та ситуації спілкування, надавати точний, своєчасний та дієвий зворотній зв'язок клієнтам та колегам.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Психологічна діагностика» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

РН 1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Основи психодіагностики»

Тема 1. Предмет психодіагностики як наукового знання.

Історія становлення психодіагностики. Предмет і завдання психодіагностики. Зв'язок психодіагностики з іншими науками. Методи психодіагностики та їх класифікація. Професійні та популярні методи психодіагностики.

Тема 2. Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку

Особливості розвитку уваги в дошкільному віці. Розвиток пам'яті в дошкільному віці. Розвиток уяви в дошкільному віці. Особливості розвитку мислення й мови в дошкільному віці. Мовленевий розвиток в дошкільному віці. Методи уваги, пам'яті.

Тема 3. Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками

Діагностичне значення проєктивних методик. Проблема реалізації проєктивного підходу в психодіагностиці. Проєктивна методика «Малюнок сім'ї». Проєктивна методика «Три дерева». Проєктивна методика «Неіснуюча тварина». Тест незакінчені речення Сакса-Леві. Малюнкові тести («Малюнок людини»). Ініціатива і позиція в спілкуванні. Засоби вирішення конфліктної ситуації (методика «Драбина»)

Тема 4. Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку

Розвиток емоційної сфери в дошкільному віці. Особливості розвитку особистості в дошкільному віці. Методики особистісно-емоційної сфери дітей. Діагностика емоційних властивостей особистості. Темперамент та емоційні прояви особистості. Діагностика темпераменту. Діагностика емоційної спрямованості особистості. Опитувальник САН. Методика Філліпса. Діагностика вольової сфери особистості.

Змістовий модуль 2. Діагностика дітей з ООП

Тема 5. Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика

Інтелектуальна сфера дитини. Основні критерії готовності до школи. Діагностичний пакет «Готовність до школи». Тести готовності дитини до школи. Особистісна, інтелектуальна та соціально-психологічна готовність до шкільного навчання. Тест шкільної зрілості. Комплекс методик для діагностики готовності до навчання в школі. Методика визначення відношення та мотиваційної готовності дитини до навчання в школі. Орієнтаційний тест шкільної зрілості Керна-Йєрасека.

Тема 6. Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.

Перші роки життя. Особливості розвитку дітей першого року життя (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Психологопедагогічна діагностика дітей першого року життя. Рекомендації психолого-педагогічного вивчення дітей першого року життя. Шкала розвитку Гезелла, Апгара. Денверовська скринінгова методика DDST. Опитувальники KID.

Ранній вік. Особливості розвитку дітей раннього віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Рекомендації психологопедагогічного вивчення дітей раннього віку. Основні параметри пізнавальної діяльності в ранньому віці.

Дошкільний вік. Особливості розвитку дітей дошкільного віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Рекомендації психологопедагогічного вивчення дітей дошкільного віку. Поняття «психологічна готовність до школи». Врахування психологічних вікових новоутворень. Загальні параметри розумового розвитку дошкільника. Обстеження мотиваційної готовності до навчання, емоційно-вольової сфери. Ігрова діяльність: значення, ознаки, функції, види (онтогенез). Діагностика емоційного інтелекту та ігрової діяльності.

Молодший шкільний вік. Особливості молодшого шкільного віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку). Особливості психолого-педагогічного вивчення молодших школярів. Навчання як діяльність, її складові. Характеристика навчальної діяльності молодших школярів. Труднощі навчання: поняття, причини, напрямки діагностики.

Підлітковий вік. Особливості розвитку дітей підліткового віку (соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності, кризовий період, новоутворення віку).. Цілі й завдання психологопедагогічного вивчення підлітків з ООП. Особливості проведення психологічного вивчення підлітків з ООП. Методи та прийоми психолого-педагогічного обстеження підлітків.

Тема 7. Психолого-педагогічна діагностика дітей з інтелектуальними порушеннями

Аналіз методик діагностики інтелекту. Категорії дітей з інтелектуальними порушеннями, їх психолого-педагогічна характеристика. Методики діагностики рівня інтелекту. Діагностичний маршрут, планування та напрями комплексної оцінки. Методики діагностики Стадненко Н.М., Ілляшенко Т.Д., Обухівської А.Г. Четвертий зайвий. Нісенітниця. Тест П'єрона-Рузера. Коректурні проби. Фігури Поппельрейтера. Фігури Тенслі. Гештальт-тест Бендер. Кубики Кооса. Особистісний профіль (Самохвалова А.Г.) 7 шкал. Консультування учасників освітнього процесу за результатами обстеження.

Тема 8. Психолого-педагогічна діагностика дітей з соціокультурними, соціоадаптаційними порушеннями

Різні категорії дітей з особливими освітніми потребами, такі як діти з порушеннями слуху, зору, рухового апарату, аутизмом, порушеннями розвитку мовлення та відставаннями у розвитку. Зазначається важливість індивідуального підходу до навчання та виховання кожної дитини, використання спеціалізованих методик, співпраця з батьками та створення інклюзивного середовища. Підкреслюється, що розуміння потреб кожної категорії дітей з особливими освітніми потребами допомагає забезпечити їм повноцінний доступ до освіти та успішне відчуття себе у суспільстві.

Тема 9. Психолого-педагогічна діагностика дітей з функціональними порушеннями

Категорії дітей з функціональними порушеннями. Психолого-педагогічні характеристики дітей з функціональними порушеннями. Методики комплексної діагностики дітей з функціональними порушеннями у роботі вчителів дефектологів закладів освіти та ІРЦ.

4.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Всього	у тому числі			СРС	Всього	у тому числі			СРС
		Лекції	Семінари	Лабораторні			Лекції	Семінари	Лабораторні	
Тема 1. Предмет психодіагностики як наукового знання.	14	2	2	2	8	12	-	-	-	12
Тема 2. Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	14	2	2	2	8	16	2	2	2	10
Тема 3. Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	14	2	2	2	8	12	-	-	-	12
Тема 4. Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	14	2	2	2	8	12	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	56	8	8	8	32	52	2	2	2	46
Змістовий модуль 2. ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ										
Тема 5. Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика.	14	2	2	2	8	10	-	-	-	10
Тема 6. Особливості вивчення дітей з ООП.	14	2	2	2	8	16	2	2	2	10
Тема 7. Психолого-педагогічна діагностика дітей з інтелектуальними порушеннями	14	2	2	2	8	16	2	2	2	10
Тема 8. Психолого-педагогічна діагностика дітей з соціокультурними, соціоадаптаційними та функціональними порушеннями	13	1	2	2	8	15	1	2	2	10
Тема 9. Психолого-педагогічна діагностика дітей з функціональними порушеннями	9	1	-	-	8	11	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	64	8	8	8	40	68	6	6	6	50
Усього годин	120	16	16	16	72	120	8	8	8	96

4.2. Теми лекцій

з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Предмет психодіагностики як наукового знання.	2	-
2	2	Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	2	-
3	3	Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	2	-
4	4	Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	2	2
5	5	Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика	2	-
6	6	Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2	2
7	7	Методичний практикум діагностики дітей з ООП	2	2
8	8	Категорії дітей з особливими освітніми потребами та психолого-педагогічні рекомендації щодо організації навчання і виховання	1	1
9	9	Психолого-педагогічна діагностика дітей з функціональними порушеннями	1	1
Всього годин			16	8

4.4. Теми семінарських занять

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Предмет психодіагностики як наукового знання.	2	-
2	2	Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	2	-
3	3	Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	2	-
4	4	Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	2	2
5	5	Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика	2	-
6	6	Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2	2
7	7	Методичний практикум діагностики дітей з ООП	2	2
8	8	Категорії дітей з особливими освітніми потребами та психолого-педагогічні рекомендації щодо організації навчання і виховання	1	1
9	9	Психолого-педагогічна діагностика	1	1

		дітей з функціональними порушеннями		
Всього годин			16	8

4.5. Теми практичних занять

з/п	теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Предмет психодіагностики як наукового знання.	2	-
2	2	Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	2	-
3	3	Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	2	-
4	4	Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	2	2
5	5	Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика	2	-
6	6	Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	2	2
7	7	Методичний практикум діагностики дітей з ООП	2	2
8	8	Категорії дітей з особливими освітніми потребами та психолого-педагогічні рекомендації щодо організації навчання і виховання	1	1
9	9	Психолого-педагогічна діагностика дітей з функціональними порушеннями	1	1
Всього годин			16	8

4.6. Самостійна робота

№ з/п	№ теми	Назва теми	кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	1	Предмет психодіагностики як наукового знання.	8	12
2	2	Дослідження пізнавальної сфери дітей дошкільного віку	8	10
3	3	Дослідження рівня розвитку спілкування і міжособистісних відносин дошкільнят з дорослими та однолітками	8	12
4	4	Дослідження особистісно-емоційної сфери дітей дошкільного віку	8	12
5	5	Психологічна готовність дитини до навчання в школі та її діагностика	8	10
6	6	Особливості вивчення дітей з ООП на різних вікових етапах.	8	10
7	7	Методичний практикум діагностики дітей з ООП	8	10
8	8	Категорії дітей з особливими освітніми потребами та психолого-педагогічні рекомендації щодо організації навчання і виховання	8	10
9	9	Психолого-педагогічна діагностика дітей з функціональними порушеннями	8	10
Всього годин			72	96

5. Методи навчання

Лекції: словесні методи, наочні методи (демонстрація презентацій), методи порівняння й узагальнення, аналізу, синтезу;

Семінарські заняття: використання інтерактивних методів (рольових, ділових, інтерактивних ігор); евристичних бесід, дискусій, тренінгів, складання графічних схем, моделей, робота з роздатковим матеріалом, укладання термінологічних словників, розробка методичних рекомендацій.

Практичні заняття: опрацювання та проведення діагностичних методик, ділові ігри); робота в групах; case-study, портфоліо

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Психологічна діагностика» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності студентів на семінарських та практичних заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
- підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування на сервері електронних ресурсів MOODLE у термін, визначений графіком підсумкового контролю).

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **3 бали**.

3 бали: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття в повному обсязі, вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, самостійно аналізує події, явища, факти, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

2 бали: студент орієнтується в темі та питаннях семінарського заняття, але демонструє фрагментарні знання матеріалу, що складає 50% необхідного обсягу, при викладі матеріалу допускає помилки, однак спроможний усунути їх із допомогою викладача.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, що складає 25% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися, аргументувати свою думку.

0 балів: студент не володіє знаннями з семінарського заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання на практичних/лабораторних заняттях:

За роботу на практичному занятті студент може отримати максимум **3 бали**.

3 бали: студент виконав практичні завдання, психодіагностичні методики дослідження, правильно здійснив кількісний та якісний аналіз результатів дослідження, спираючись на отримані дані, проаналізував і пояснив психологічні явища та механізми, ґрунтовно написав висновки.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, що складає 50% необхідного обсягу, здійснив поверхневий, неповний аналіз отриманих результатів дослідження, допустив неточності при спробі пояснити причини виникнення психічного явища чи стану, схематично написав висновки.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу практичного заняття, що складає 25% необхідного обсягу, не знає основних методів дослідження, допускає грубі помилки при аналізі отриманих даних, не вміє логічно написати висновки.

0 балів: студент не володіє знаннями, практичними уміннями і навичками з теми заняття, практичні завдання виконані неправильно або відсутні взагалі.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна робота													Підсумков а робота	Заг. сума
Назва модулів	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
	T1	T2	T3	T4	Л 1-4	МР	T1	T2	T3	T4	Л 5-8	МР	Екзамен	
Бали	3	3	3	3	12	6	3	3	3	3	12	6	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проект (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проєктор – демонстрація презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до Інтернету – проведення підсумкового контролю.

9. 9. Рекомендована література

Основна:

1. Галян І.М. Психодіагностика: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.
2. Горбунова В.В. Експериментальна психологія в схемах і таблицях: навчальний посібник. Київ : «ВД «Професіонал», 2009. 208 с.
3. Консультативно-діагностичний супровід дітей з особливими освітніми потребами в діяльності психолого-медико-педагогічних консультацій : посіб. / за ред. А. Г. Обухівської. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 247 с.
4. Копець Л.В. Класичні експерименти в психології: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 283 с.
5. Терлецька Л.Г. Вікова психологія і психодіагностика: підручник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 608 с.
6. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія: модульний навчальний посібник для студентів ЗВО за напрямом підготовки 6.030103 «Практична психологія». К.: Центр учбової літератури, 2017.

7. Горішна, Н., Майчук, О. (2021). Порухення інтелектуального розвитку у дітей: підходи до діагностики. *Social Work and Education*, Vol. 8, No. 4. pp. 528-539. DOI: 10.25128/2520-6230.21.4.9
8. Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / уклад. Л. І. Прохоренко, Н. А. Ярмола, О. О.Набоченко, Е. А. Данілавичюте та ін. 2021. 200 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/inkluzyvne-navchannya/2021/12/31/Metod.rekom.dlya.IRTS.31.12.pdf> (дата звернення: 03.04.2023).
9. Виговська, М. (2023). ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СОЦІОАДАПТИВНИХ ТРУДНОЩІВ У ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ. *Особлива дитина: навчання і виховання*, 112(4), 60-74.

Додаткова:

1. Бондарчук О. І. Навчальна програма дисципліни «Експериментальна психологія» (для бакалаврів). Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2010. 15 с.
2. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Методика та організація наукових досліджень з психології: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 360 с.
3. Вояк, А. Р., & Слозанська, Г. І. (2023). СОЦІАЛІЗАЦІЯ ДІТЕЙ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ В ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. *Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 10 від «26» травня 2023 року)*, 67.
4. Горішна, Н., & Слозанська, Г. ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГІВ ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ І ТРАВМАТИЧНИМ ДОСВІДОМ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ. *ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: ІДЕЯ, СТРАТЕГІЯ, РЕЗУЛЬТАТ*, 82.
5. Козак, М. М. (2023). Вплив раннього втручання на розвиток мовних навичок у дітей з аутизмом. *Спеціальна освіта та соціальна інклюзія: виклики XXI століття.*, 14.
6. Козак, М. М., & Супрун, М. О. (2023). ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА АБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ З РОЗЛАДОМ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА В УМОВАХ СИСТЕМИ РАНЬОГО ВТРУЧАННЯ. *Наука та освіта в умовах викликів сьогодення*, 115.
7. Слозанська, Г. І., Криницька, І., & Скочко, М. (2023). Раннє втручання у роботі з дітьми з інвалідністю: комплексна соціально-реабілітаційна послуга, функціональний підхід чи система допомоги?. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/32269/1/SLOZANSKA.pdf>
8. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ : Знання-Прес, 2004. 307 с.
9. Юрченко В. М. До проблеми психологічного вивчення сенсорноперцептивної сфери людини. Проблеми загальної та педагогічної психології: збірник наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Т. XIII, част. 6. Київ. 2011. С. 420-429.
10. Team work & Special Needs. URL : http://www.ibe.unesco.org/sites/default/files/Teamwork_Special_Needs.pdf
11. Enhancing Interdisciplinary Instruction in General and Special Education. URL : <https://shareok.org/bitstream/handle/11244/25142/10.1177.07419325030240030501.pdf?sequence=1>

Інформаційні джерела:

1. ІРЦ : комплексна психодіагностика оцінки розвитку дітей. URL : <https://giuntipsy.com.ua/irc/reporting/>
2. Як оцінюватимуть особливі освітні потреби дітей в ІРЦ. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak-otsinyuvatymut-osoblyvi-osvitni-potreby-ditej-v-irts/>
3. Методика реабілітації когнітивних дисфункцій. URL : <https://giuntipsy.com.ua/erica/cognitive-dysfunctions/>
4. Створення системи ранньої комплексної допомоги дітям з особливими освітніми потребами в Україні. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpnevakonferencia/do/9-sistema-rannoi-diagnostiki-ta-korektsii.pdf>
5. Нейропсихологічний підхід у корекції розвитку дітей з психофізичними порушеннями.

URL : <http://aqce.com.ua/download/publications/231/210.pdf>

6. Центр раннього втручання «Джерело». URL : <https://dzherelocentre.org.ua/kontakty/>

7. Основи діагностичної діяльності корекційного педагога в роботі з дітьми з комплексними порушеннями розвитку. URL : <http://ispukr.org.ua/?p=5105#.YBAqyOgzblU>

8. Are developmental disorders like cases of adult brain damage? Implications from connectionist modelling. URL : <https://www.cambridge.org/core/journals/behavioral-and-brain-sciences/article/abs/are-developmental-disorders-like-cases-of-adult-brain-damage-implicationsfrom-connectionist-modelling/8EF9EFEE06A26B9234509686096DB29F>

9. Developmental disabilities across the world: A scientometric review from 1936 to 2020. URL : <https://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0891422221001803>